Ч. 162 Четверъ 22 липня (3 серпня) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмiнiстрацiя: улица Чарнецкого ч. 8.

Редакцiя: ул. Францiсканьска ч. 10, дверъ 10.

Письма приймають ся лише франкованû.

Рекламацiи неопечатанû вôльнû вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провiнцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Зъ анкеты промысловои.

Засѣдане анкеты промысловои и переслухуване знатокôвъ вже незадовго закôнчить ся. Вчера вôдбуло ся послѣдне переслухуване знатокôвъ зъ Галичины, а нинѣ мае вôдбути ся переслухане знатокôвъ зъ Буковины. Въ слѣдуючôмъ тыждни будуть ще переслуханû репрезентанты семи корпорацiй зъ Галичины и додатково може ще кôлька знатокôвъ а вôдтакъ засѣданя скôнчать ся.

Вчера переслухувано знатокôвъ зô Львова: Янковского (бондаря), Щ. Беднарского (друкарь), Адамовского (рѣзникъ), Шiрмера (пекарь), Холоневского (будôвничiй), Стрѣльбицкого (рад. маґiстрату), Желяжкевича (робôтникъ камѣнярскiй), Нахера (бухгальтера) и Гудеца (складачь друкарскiй). На сѣмъ засѣданю бувъ также мiнiстеръ торговлѣ Бакегемъ.

Зъ выимкою репрезентантôвъ робôтникôвъ заявили ся всѣ знатоки за доповненемъ доказу уздôбненя обовязковымъ испытомъ. Холоневскiй, Адамовскiй и Шiрмеръ домагали ся по вôдбутю до вôдповѣдного речинця науки испытôвъ теоретичныхъ и практичныхъ якъ для челядникôвъ такъ и для майстрôвъ. — Стрѣльбицкiй и Беднарскiй казали, що годять ся на испыты для челядникôвъ, однакожь уважають испыты для майстрôвъ за непотрѣбнû и не можливû до переведеня. Представителѣ робôтникôвъ заявили ся противъ всякихъ испытôвъ. Они казали, що после ихъ погляду есть найважнѣйшимъ добре фахове образоване ученикôвъ въ школахъ фаховыхъ; нинѣшне образоване ученикôвъ ремѣсничихъ самыми лишь майстрами не есть достаточне. Тû знатоки домагали ся также розширеня обовязкового забезпеченя вôдъ нещасливыхъ выпадкôвъ и на рукодѣльникôвъ та робôтникôвъ рôльныхъ, домагали ся скасованя книжокъ робôтничихъ, бо въ нихъ часто роблять тайнû знаки на шкоду робôтникôвъ. Они навели два примѣры такого тайного значеня робôтникôвъ. — Нахеръ пôдносивъ также велику вагу фахового образованя ученикôвъ ремѣсничихъ въ школахъ и покликувавъ ся на некористне въ сѣмъ дѣлѣ справоздане львôвского инспектора промыслового. Знатокъ казавъ, що испыты и свѣдоцтва суть непотрѣбнû, бо робôтникъ мусить самъ выставити собѣ свѣдоцтво працею власныхъ рукъ. Вôнъ заявивъ, що львôвскû челядники пекарскû уповажнили его заявити, що волять працювати у неуздôбненого майстра, бо той ихъ такъ не выкористовуе якъ уздôбненый. — Шiрмеръ сконстатувавъ, що у Львовѣ есть шѣсть разôвъ только жидôвскихъ якъ христiяньскихъ пекарѣвъ и сказавъ, що Нахеръ, що до вызыскуваня челядникôвъ пекарскихъ, есть зле поинформованый.

Въ справѣ святкованя недѣлѣ промавлявъ п. Стрѣльбицкiй за 12-годиннымъ вôдпочинкомъ для пекарѣвъ, позаякъ при довшôмъ вôдпочинку не стало бы свѣжого хлѣба. — Гудецъ жадавъ 36-годинного вôдпочинку недѣльного. Нахеръ бувъ также такого самого погляду, але домагавъ ся увзгляднѣня поодинокихъ вѣроисповѣдань, позаякъ черезъ безвзглядне примѣнене сеи постанови мусѣлибы деякû люде значно терпѣти. Треба полишити свободу поодинокимъ вѣроисповѣданямъ, щобы они самû выбрали собѣ день, въ котрôмъ мають вôдпочивати.

Большôсть знатокôвъ заявила ся за доказомъ уздôбненя для фабрикантôвъ. Представителѣ робôтникôвъ противись тому, щобы при допусканю нового промыслу запытувано корпорацiи и домагали ся повнои свободы для торговлѣ. Майстры заявили ся за вôддѣленемъ палаты торговельнои вôдъ промысловои; затымъ промавлали также и робôтники.

До попередныхъ справоздань подаемо ще отсе. Декотрû знатоки изъ всхôднои Галичины промавляли въ анкетѣ по руски або и по польски и ихъ заявленя перекладали на нѣмецке пос. Барвѣньскiй и Соколовскiй. Знатокъ Ольшевскiй годивъ ся зовсѣмъ зъ поглядами директора Гуцульскои спôлки въ Коломыи п. Гарасимовича, що доказъ уздôбненя для челядникôвъ и майстрôвъ есть зовсѣмъ непотрѣбный. Бесѣдникъ говоривъ о промыслѣ нафтовôмъ въ Галичинѣ и казавъ, що спроваджувано зъ Ганновера и зъ Францiѣ майстрôвъ до верченя землѣ зъ всѣлякими доказами уздôбненя и свѣдоцтвами, а они анѣ половины того не могли зробити, що мѣсцевû майстры, хочь не мали доказôвъ уздôбненя. — Коли знатокъ Гарасимовичь доказувавъ, що для купця найлѣпшимъ доказомъ его ретельнôсть а для робôтника робота, спытавъ его посолъ Люеґеръ, чи купецтво теперь не стало гôрше и чи не дѣе ся теперь бôльше обманьствъ, сказавъ п. Гарасимовичь, що цѣла цивiлiзацiя то поступае, то вертае ся взадъ, такъ дѣе ся и въ купецтвѣ. Коли дѣють ся обманьства, то вина въ тôмъ не цѣлого стану а поодинокихъ людей. — Пос. Люеґеръ: И вина законôвъ, котрû такихъ людей до купецтва допускають. — Гарасимовичь: Але зъ мантѣя и законъ не зробить честного чоловѣка. На то вôдозвавъ ся пос. Пернерсторферъ, що обманьства дѣють ся теперь не лишь въ

2)

Сiямъ и Сiямцѣ.

(Дальше.)

Коли вже бесѣда про вѣру Сiямцѣвъ, то не вôдъ рѣчи буде розказати хочь коротенько, що то таке той буддаïзмъ, котрый исповѣдують Сiямцѣ и многû иншû народы въ Азiи.

Ще на пятьсотъ и кôлькадесять лѣтъ передъ рождествомъ Христовымъ живъ въ Азiи въ мѣстѣ Капiляватгу пôдъ горами Гiмаляя въ тыхъ сторонахъ де нинѣ край Непаль, чоловѣкъ що звавъ ся Сiдгатча; его батько звавъ ся Суддгодана а мати Мая або Маядевi. Вôнъ походивъ зъ племени Сакя а родина его звала ся Ґотама и длятого его самого звуть также Ґотама або въ святихъ книгахъ буддайскихъ „самано Ґотамо", що значить „постникъ Ґотамо". Въ тыждень по его народженю померла ему мати и его выховала его тета Магападжапатi. Вôнъ оженивъ ся бувъ молодо и мавъ одного сына, але въ 29-ôмъ роцѣ житя покинувъ жѣнку и дитину та пôшовъ въ свѣтъ и яко жебракъ сходивъ богато краѣвъ. Вôнъ шукавъ якоись свѣтлои науки, але довго не мôгъ еѣ знайти; ажь по семи рокахъ блуканины знайшовъ еѣ, значить ся, розумъ его нѣбы то просвѣтивъ ся, коли вôнъ станувъ пôдъ якимсь фиґовымъ деревомъ. Теперь ставъ вôнъ себе називати Будда або Буддга, що значить „свѣтлый" и почавъ ту свою науку проповѣдувати людемъ. Першу проповѣдь выголосивъ вôнъ пяти старцямъ-постникамъ, въ мѣстѣ Бенаресъ, зъ котрыми знавъ ся вже давнѣйше и тû були его першими учениками. Наука его сподобалась людемъ и ширила ся досыть борзо; незадовго мавъ вôнъ вже богато приклоникôвъ, а мѣжь ними и короля Бiмбiсара зъ Магадги, котрый его пôдпиравъ. Все було бы ишло добре але его стрый повставъ противъ его науки и зробивъ роздоръ. Всежь таки наука Будды ширила ся дальше и незадовго стала звѣстна въ многихъ краяхъ. Будда померъ въ 80-ôмъ роцѣ въ селѣ Белюва, наѣвши ся тамъ у одного изъ своихъ приклонникôвъ товстои свинины. По его смерти зробили зъ него его приклонники святого, выдумуючи всѣлякû чудеса якû вôнъ нѣбы то показувавъ.

Будга учивъ, що вѣра, котру вôнъ проповѣдуе, основуесь на чотирохъ правдахъ, а тû суть: перша: житє чоловѣка то мука, все що жие на свѣтѣ мусить мучити ся; друга правда: причиною муки на свѣтѣ есть жажда, значить ся, що чоловѣкови забагае ся всего и ему хоче ся жити; третя правда: коли чоловѣкъ увôльнить ся вôдъ пристрастей, то увôльнить ся и вôдъ мукъ; четверта правда: до увôльненя веде „свята осмикратна дорога". Хто увôльнить ся вôдъ пристрастей, той дôйде до „нiрваны", значить ся, вѣчнои блаженности и то есть остаточна цѣль буддайскои вѣры. Четверта правда буддайскои вѣры сягае глубоко въ житє людей и установляе пять заповѣдей, котрыхъ кождый буддистъ мусить придержуватись, а то: 1) не убивай; 2. не кради; 3) не прелюбодѣй; 4) не говори неправды; 5) не упивай ся. То суть головнû засады буддайскои вѣры а учителѣ тои вѣры мали бути цѣле житє бѣдными. Будда умираючи не назначивъ своихъ наслѣдникôвъ, а буддайске вѣроисповѣдане розпало ся зъ часомъ на много сектъ и ще лишь въ Сiямѣ задержалось найчистѣйше.

Буддаïзмъ, якъ вже було сказано, есть въ Сiямѣ державною релiґiею, але Сiямцѣ суть що до своеѣ релiґiѣ досыть рôвнодушнû и не ворогують противъ другихъ релiґiй. Вѣра у нихъ стала бôльше поверховною и обмежуе ся лишь на всѣлякû обряды. А всежь таки высшû клясы сiямскои суспôльности и люде образованû держать ся строго тыхъ обрядôвъ. Число буддайскихъ духовникôвъ въ Сiямѣ есть велике и доходить до 50.000; въ самôй столици краю, въ Банґкокъ, есть кажуть, бôльше якъ 5000 духовникôвъ, котрû стоять пôдъ зверхною властею „санґкерата", найстаршого на цѣлый край духовника. Духовникôвъ оплачуе або король або шляхта або наконець и самъ нарôдъ, а удержане всѣхъ духовникôвъ и монастирѣвъ выносить рôчно бôльше якъ 50 мiлiонôвъ ринъскихъ. Бôльшу часть духовникôвъ сiямскихъ становлять чернцѣ, котрû жиють навѣть по кôлька сотъ разомъ у великихъ монастиряхъ. Въ Банґкокъ суть н. пр. монастирѣ, котрû побудувавъ самъ король и удержуе ихъ своимъ коштомъ; они называють ся „ватъ люанґъ" и займають величезнû просторы землѣ. При тыхъ монастиряхъ есть богато буддайскихъ святинь,

станѣ купецкôмъ але й у всѣхъ станахъ и зббльшили ся черезъ теперѣшный устрôй суспôльный. — Знатокъ Бриттанъ протививъ ся рѣшучо закладаню філій фабричныхъ. Въ Галичинѣ теперь всюды Френкель и Френкель, а домашный швець мусить ити товчи камѣне на дорозѣ.

Перeглядъ политичный.

Декотрî часописи доносять, що одною изъ важнѣйшихъ справъ, якû правительство предложить Радѣ державнои на осѣннôй сесіи, буде проектъ закона о краєвôй оборонѣ. Graz. Volksbl., часопись клерикальна, доносить, що наколибъ сей законъ не одержавъ въ Палатѣ пословъ бôльшости, то зъ певностію наступить розвязанє Рады державнои. Єсть то очевидно та сама пѣснь, яку вже вôдъ довшого часу спѣвають клерикальнû часописи, лишь симъ разомъ спѣвана трохи на иншу нуту.

На Моравѣ завязує ся нова партія политична, до завязання котрои дало починъ духовеньство, а котрого заходы въ тôмъ напрямѣ має пôдпирати, якъ кажуть, оломуцкій епіскопъ Конъ. Проґрама сеи партіѣ мае обнимати всѣ жаданя клерикальнû и боронити загроженыхъ правъ церкви. Narod. Listy выступають противъ сеи партіѣ и доказують, що она мае на цѣли розбити Чехôвъ ще на бôльше таборôвъ политичныхъ и завести розладъ въ народныхъ змаганяхъ.

Зъ Брукселѣ доносять, що правительство россійске постановило выдавати тутъ знову ґазеты Nord, котра перестала выходити минувшого року. Буде то якъ давнѣйше орґанъ россійского міністерства справъ заграничныхъ и буде стояти пôдъ управою россійскои Рады державнои.

Новинки.

Львôвъ дня 2 серпня.

— **Именованя**. Практикантами концептовыми въ Дирекціи почтъ и телеґрафôвъ у Львовѣ именованû Антôнъ Гавликъ, Леопольдъ Крупскій и Володим. Туцкій.

— **Новû дирекціѣ скарбовû**. Посвяченє будынку для новои дирекціѣ скарбовои въ Жовквѣ вôдбуло ся минувшои недѣлѣ въ приточности п. віцепрезидента Коригового и богато достойникôвъ зô Львова. По обрядѣ релиґійнôмъ вôбрали ся всѣ участники въ сали нового будынку и ту п. Корытовскій мавъ промову, въ котрôй представивъ значѣнє пятьохъ новыхъ дирекцій скарбовыхъ въ нашôмъ краю и пôднѣсъ окликъ на честь Є. Вел. Цѣсаря по руски, по польски и по нѣмецки. Торжество закôнчило ся бенкетомъ, на котрôмъ першій тоастъ пôднѣсъ на честь Монарха бурмістръ мѣста Жовкви п. Розвадовскій. Иншû тоасты пôдносили п. Старжиньскій превесъ рады повѣтовои, п. Ґрафъ судя зъ Мостôвъ, посолъ дръ Король по руски, радникъ Билиньскій превесъ новои дирекціѣ скарбовои, вкôнци майоръ ґр. Людоллфъ въ имени корпусу офіцирôвъ. — Дня 31 с. м. посвячено будынокъ новои Дирекціѣ скарбовои въ Бережанахъ. По богослуженю въ церквѣ и костелѣ вôбрали ся участники торжества въ сали будынку. Тутъ промовивъ насамперепредъ о. Солецкій, вôдтакъ п. Корытовскій поручавъ нову дирекцію вычливости и опѣцѣ горожанъ въ округѣ новои дирекціѣ, запевняючи всѣмъ справедливôсть. Тутъ знову п. віцепрезидентъ пôднѣсъ окликъ въ честь Монарха на всѣхъ трехъ языкахъ. По привѣтахъ властей промовивъ вкôнци віцемаршалокъ бережаньского повѣта о. Кордуба; повитавъ п. віцепрезидента и новыхъ урядникôвъ скарбовыхъ, поклавъ вôдтакъ вагу на конечну потребу згоды межи обома братными народами въ краю и поручивъ опѣцѣ новои власти мову и народнôсть руску. — П. віцепрезидентъ поѣхавъ ще того самого дня до Чорткова на отворенє тамошнои дирекціѣ скарбовои.

— **Нова торговиця мѣска у Львовѣ.** Маґістратъ львôвскій перенѣсъ 1 серпня торговицѣ на площи Галицкôй и Бернардиньскôй до новоустроєнои торговицѣ мѣскои при площи Галицкôй ч. 10. На Галицкôй площи лишать ся лише Бойки зъ овочами до кôнця 1893 року.

— **Устнû испыты зрѣлости** въ осени зачнуть ся: въ рускôй ґімназіи у Львовѣ цѣлû испыты и поправки дня 18 вересня; въ II. ґімназіи у Львовѣ цѣлû испыты и поправки дня 18 вересня; въ ґімназіи Францъ Йосифа у Львовѣ поправки дня 15 вересня; въ IV. ґімназіи у Львовѣ цѣлû испыты и поправки дня 18 вересня; въ реальнôй школѣ у Львовѣ цѣлû испыты и поправки дня 19 вересня. Абітурієнты львôвскихъ школъ середныхъ, призначенû до испытôвъ поправныхъ, мають зголосити ся що найменше три днû передъ поданымъ повысше речинцемъ въ дирекціи того закладу, въ котрôмъ передъ феріями складали испытъ зрѣлости; а абітурієнты иншихъ середныхъ школъ, призначенû до испытôвъ поправныхъ, мають зголосити ся въ тôмъ самôмъ часѣ въ дирекціѣ однои зъ львôвскихъ школъ; на заходѣ Галичины въ однôй зъ краковскихъ школъ. Абітурієнты, котрымъ позволено складати цѣлый испытъ зрѣлости по феріяхъ, повиннû зголосити ся въ дирекціи тои школы середнои, въ котрôй позволено имъ здавати испытъ, що найменше на вôсѣмь днѣвъ передъ означенымъ повысше речинцемъ.

— **Змѣна прôзвища.** Намѣстництво позволило львôвскому фотоґрафови п. Михайлови Ґольдберґови называти ся вôдъ теперь „Ніконолі".

— **Про „Товариство выробу рызъ церковныхъ"** въ Самборѣ пише оденъ священикъ до „Дѣла": „Переѣзджаючи черезъ Самбôръ задержавъ ся я тамъ оденъ день и вечеромъ заглянувъ до руского касина. Мѣжь иншимъ довѣдавсь я туть, що заложене недавно товариство для выробу рызъ церковныхъ розпôчне небавомъ свою дѣяльнôсть. Удѣлôвъ вплачено до теперь уже на колькасотъ золотыхъ, а межи членами єсть поважне число церковь, а также и нашû декотрû послы. Показувано менѣ прôбки матерій шовковыхъ и вовняныхъ, зъ якихъ товариство хоче въ будучности робити фелоны; суть они дуже гарнû и розмѣрно не дорогû Цѣль товариства дуже красна, бо зъ однои стороны хоче оно дати хлѣбъ сиротамъ по священикахъ, а зъ другои стороны пôдпирати нашъ обрядъ тымъ, що буде давати бѣднѣйшимъ церквамъ фелоны и другû рѣчи церковнû по цѣнѣ дуже низькôй, а евентуально навѣть даромъ. Длятого всѣ Русины, котрымъ лежить на серци добро вôтчины и церквы, а особливо брацтва церковнû повиннû приступати зъ удѣлами до того вельми хосенного товариства, и всѣми силами єго пôдпирати".

— **П. Омелянъ Каламунецкій**, членъ товариства „Січ", сынъ декана комарняньского, осягнувъ въ університетѣ въ Инсбруцѣ титулъ и степень доктора всѣхъ наукъ лѣкарскихъ.

— **Про порядки въ селѣ Дрогомышли** въ яворôвскôмъ повѣтѣ пишуть до „Батькôвщины" такъ: Село Дрогомышль зачинає славитись своими красными порядками. Отъ послухайте добрû люде, якъ то заводить ся такû порядки, щобы вôдтакъ и иншимъ стати за примѣръ. А не легка то рѣчь! — бо нашû села запущенû, мовь огородъ, въ котрôмъ хопта выросла по пôдъ самû вершки деревъ — въ такôмъ огородѣ не вôдъ разу заведешь ладъ, а треба колька лѣтъ безъ упину добре приложити рукъ, щобы хопту вынищити зъ корѣнємъ. Такъ и зъ нашими селами: до роботы треба добре поплювати въ руки. Въ Дрогомышли зачалось робити ладъ вôдъ просвѣты. Въ 1884 р. выбудовано гарну школу, а що доброго учителя маємо, то по тыхъ девяти лѣтахъ вже слѣдно мѣжь народомъ просвѣту. Наука веде до розуму. Отямились Дрогомышляне и розважили, куды то иде ихъ горко зароблений грôшь: ото до чотырохъ крамниць, где лихварѣ спокôйно безъ великои роботы жиють въ несвѣдомости христіянина. Ще въ роцѣ 1891 появилась перша крамниця христіяньска, заходомъ и власнымъ коштомъ Онуфрія Середы, пѣвця церковного. Найтяжше було зробити початокъ, — але сей примѣръ не пôшовъ на марне, бо сего року появилась уже друга крамниця Олексы Шопы. Дурисвѣты поспускали носы мовь индики, а народъ тѣшить ся, що вырвавъ ся зъ рукъ ихъ. Въ Дрогомышли були три коршмы, въ селѣ ажь кишѣло вôдъ піякôвъ. Вôдъ 1890 р. коршмы въ рукахъ христіяньскихъ, и вже се одно выстало, що теперь въ селѣ нема вже й десятои части давныхъ піякôвъ, а можна надѣятись, що й жадного не стане. Отверезеный народъ и красше выглядає, чуєсь здоровшимъ, а піякъ марнѣє, мовь сѣно на довгôй слотѣ. Такими то порядками можуть Дрогомышляне на теперь похвалитись, але дасть Богъ, незабавомъ чейже почуємо зъ ґазетъ, що въ Дрогомышли отворено и читальню „Просвѣты" и шпихлѣрь громадскій и касу пожичкову, а тогдѣ вже Дрогомышль стане для цѣлои Яворôвщины примѣромъ".

званыхъ паґодами, высокихъ на оденъ поверхъ, выложеныхъ зъ верха поливаными цеглами и многими дзвôночками, що грають за кождый разъ, коли вѣтеръ повѣє. До тыхъ монастирѣвъ припирають будынки монастирскû, огороды, поля и ставки, а все то разомъ творить оденъ великій обшаръ званый „Віганъ", котрый уважає ся за такъ святе мѣсце, що тамъ може сховати ся и найбôльшій злочинець, а єму не вôльно тамъ нѣчого зробити.

Другû не такъ вже великû монастирѣ удержує шляхта а того рода монастирѣ звуть ся „ватъ купанґ"; монастирѣ, котрû удержує народъ зъ добровôльныхъ датковъ звуть ся „ратсадонъ". Въ декотрыхъ изъ сихъ монастирѣвъ жиє по 500 або и 600 монахôвъ. Имъ не вôльно анѣ копати, анѣ сѣяти и садити, не вôльно убивати нѣякои звѣрины и ѣсти зерняты, котрû скôльчили ся. За то займають ся они науками и учать хлопцѣвъ, а попри то ворожать и займають ся чарôвництвомъ. Кождый молодый мужчина, що має претенсію до доброго выхованя, мусить на оденъ рôкъ вступити до такого монастиря, звычайно въ лѣтахъ вôдъ 20 до 21 року, мусить скинути свою звычайну одежу и перебрати ся въ чернечу та зложити всѣ свои достоинства и титулы. Навѣть королѣ мусять пôддати ся сему правилу, а коли выступають зъ монастиря, то коронують ся на ново. Мимо сихъ строгихъ правилъ монастирскихъ не мають тû черцѣ великого поважаня въ народѣ, бо они по бôльшôй части самû не придержують ся тыхъ правилъ и они мають лишь длятого ще якійсь вплывъ въ народѣ, що народъ боить ся ихъ чарôвъ.

Святинѣ сіямскû або паґоды суть далеко красшû, якъ хиньскû, и мѣстять въ собѣ всѣлякихъ божкôвъ изъ золота та дорогого камѣня, головно же статуѣ представляючû Будду. Въ монастири Каляміґъ єсть величезна статуя Будды, котрôй поклоняють ся также Хинцѣ. Хиньскій чи сіямскій богомолець приходить передъ сю статую, бє поклоны передъ нею, запалює свѣчечку, пôдносить єѣ до божка, а вôдтакъ иде до престола и тамъ прилѣплює єѣ. На престолѣ стоить коробка зъ дощинками, на котрыхъ выписана ворожба; богомолець бере ту коробку трясенею, а вôдтакъ выкидає ихъ на престолъ и зъ того, котрымъ бокомъ упаде дощинка та що на нѣй написано, ворожить собѣ судьбу на найблизшу будучнôсть. Пôдчасъ богослуженя въ святыни и при кождôй церемоніи дзвонить служба паґодска дзвôночками, грає на инструментѣ званôмъ ґонґъ и бє въ бубенъ. Паґоды сіямскû мають инодѣ дивнû виды. Въ Банґкокъ єсть одна паґода, звана Ватъ-на, що выглядає якъ величезна хиньска джонка (корабель); єѣ выставивъ якійсь купець, що пôдчасъ бурѣ розбивъ ся на мори и обѣцявъ ся выставити паґоду, коли выратує ся.

Перейдѣмъ теперь до политичного устрою державы сіямскои. Доси ишли мы головно за Норвежцемъ дромъ Бокомъ, найбôльшимъ знатокомъ сіямскихъ вôдносинъ, котрый написавъ дѣло о Сіямѣ, пôдъ заголовкомъ: „Чотирнацять мѣсяцѣвъ въ краю и на дворѣ короля сіямского" (нѣмецкій перекладъ Штретера); теперь же будемо доповняти єго вѣстями, якû подає Нѣмець Изенбекъ.

Власть сіямского короля єсть дѣдична и необмежена, однакожь король означує самъ одного изъ своихъ сынôвъ, на свого наслѣдника, котрый, скоро вступає на престолъ, мусить зложити присягу вѣрности. Король мусить такожь строго держати ся всѣхъ приписôвъ и церемоній, котрû подобно якъ въ Хинѣ суть списанû въ однôй книзѣ, що точно постановляє вже напередъ, якъ король має жити, якъ собѣ поступати, що робити и що говорити при всѣлякихъ торжествахъ, церемоніяхъ и иншихъ нагодахъ. Дворска церемонія наказує такожь, що король мусить що дня читати законы и студіювати исторію краю. Теперѣшный король єсть чоловѣкомъ дуже добрымъ, образованымъ. Єго повный титулъ, котрымъ вôнъ пôдписує ся на важныхъ документахъ єсть: Somdetch Phra Paramindr Maha Chulalonkorn Badindhr Dhebhaya Maha Mongkut Phra Chula Chom Klaw Chow In Hue Phandin Sayam Laa Pen Baroma Raja Thiraj Haang Malava Pradhet Malayn Predhet.

Король Чуляльонкорнъ родивъ ся въ 1855

— **Тучѣ.** Зъ Рогатинщины пишуть: Дня 30 липня о $12^{1}/_{2}$ годинѣ въ полудня надтягнула надъ села Сэряки и Юнашкôвъ, въ рогатиньскôмъ повѣтѣ, страшна градова хмара вôдъ стороны Болшовець. Градъ посыпавсь густый и за кôлька хвиль вытовкъ на части пôль въ Серякахъ и на половинѣ въ Юнашковѣ всѣ засѣвы до крыхты. Хмары потягнули вôдтакъ на Уѣздъ и Жовнѣвъ. Передъ трема лѣтами знищивъ бувъ градъ въ тыхъ самыхъ громадахъ все до стебла и люде ще зъ попередного нещастя не отямили ся, коли постигло ихъ нове. До того и пашѣ нема, бо що вода не замулила то погнило на покосахъ. Отъ и гараздъ хлѣборобскій! — Зъ Гусятинщины пишуть: Велика буря и дощь навѣстила Копичинцѣ дня 30 липня. Около 7 ои години вечеромъ надôйшла зъ полудневои стороны хмара зô страшнымъ шумомъ и громами. Злива зъ градомъ тревала зъ чверть години, а вôдтакъ зновь выпогодилось но не надовго. Около 8 ои годины настала страшна буря зъ громами и дуже много наробила шкоды въ огородахъ, садахъ и поляхъ. На фôльварку запаливъ грôмъ стирту сѣна.

— **Знову завалила ся** одна нова каменицня въ Краковѣ. На щастє люде ще въ нѣй не мешкали и нѣчо нѣкому не стало ся. По тôмъ выпадку краковскій урядъ будôвничій оглянувъ всѣ новй будынки, що ихъ теперь ставлять, и при кôлькохъ застановивъ роботу. Були то домы, будованй переважно спекулянтами-жидами. Стѣны домôвъ тыхъ тонкй, а замѣсть вапна уживано лише глины и пѣску. У Львовѣ будують такожъ такй каменицѣ.

— **Два приятелѣ.** Зъ Выжницѣ на Буковинѣ доносять, що вôйтъ зъ Банилова руского, Лешевскій, вертаючи въ ночи зъ засѣданя рады громадскои дня 18 липня, сѣвъ надъ кирницею, щобы вôдпочити, а задрѣмавши упавъ въ кирницю и убивъ ся. Почувши про се вôйтъ зô Слобôдки на галицкôй сторонѣ, Петро Смадичь, такъ собѣ взявъ нещастє приятеля до серця, що дня 20 липня повѣсивъ ся въ сѣня... своєѣ хаты.

— **Дурисвѣтъ.** Минувшого тыждня приѣхавъ до Черновець на ярмарокъ якійсь елеґантный панокъ, що назвавъ себе барономъ Бірберґомъ. П. баронъ наймивъ мешканє при ул. Ратушевôй и пôйшовъ по черновецкихъ склепахъ та понабиравъ рôзныхъ товарôвъ на кôлькасотъ зр. Тй товары казавъ вôднести до свого мешканя, а рахунки казавъ собѣ предложити пополудни. Однако коли купцѣ поприсылали рахунки, нѣ п. барона, нѣ товарôвъ вже въ Черновцяхъ не було. Обманець утѣкъ имовѣрно до Румунѣ.

— **Дуга въ ночи** при свѣтлѣ мѣсяця — се звяище незвычайне. А до Fremdenblatt-у пишуть саме зъ Унтеръ Санктъ Вайтъ, що минувшои суботы вечеромъ коло десятои годины бачили тамъ пôдчасъ сильного дощу дугу на небѣ черезъ чвертъ годины. Мѣсяць свѣтивъ ясно зъ помѣжь хмаръ. Краска дуги була млява срѣбносива и червонава.

— **Сельскій знахорь** въ Боратинѣ давъ одному ґаздѣ рецепту на лѣкъ для худобы для поправы апетиту. Селянинъ зробивъ лѣкъ пôсля рецепты, давъ его своимъ двомъ коровамъ, а тй замѣсть набрати большои охоты до ѣды, поздыхали. Може теперь не буде вже той ґазда вѣрити въ силу знахорôвъ.

— **Сучка, що кормить заяця.** Въ Бѣлоболотахъ пôдъ Александровомъ у варшавской ґуберніи кормить одна сучка кôлькатыжневого заяця разомъ зô своимъ щенятемъ. То тымъ бôльше дивно, що та сучка страшно вганяє за заяцями. Цѣкава рѣчь, якъ они потôмъ будуть вôдносити ся обоє до себе.

— **Шаранча яко пожива для людей.** Міністеръ рôльництва въ Сполученыхъ Державахъ, Еремія Бускъ, прийшовъ на думку, уживати на поживу для людей шаранчу котрои въ Америцѣ дуже богато. Панъ міністеръ читавъ видко, що св. Иванъ Креститель жививъ ся въ пустыни шаранчею и медомъ дикихъ пчôлъ, тай постановивъ своихъ гостей почастувати шаранчею. Казавъ свому кухареви зробити зупу зô зловленыхъ свѣжихъ шаранчь и подати гостямъ. Гостѣ не знали, що ѣдять, хвалили собѣ зупу, казали, що пригадує зупу зъ рака, але є ще лѣпша. Зупа та робить ся такъ: зваренй шаранчѣ приправляє ся солею перцемъ и галкою мушкатуловою, вôдтакъ у моздѣри мѣшає ся ихъ зъ хлѣбомъ и товче ся на порохъ. До того дає ся воды и перецѣджує ся крôзь сито. При тôй нагодѣ ѣли гостѣ міністра та кожь паштетъ зъ шаранчь и не знали, зъ чого вôнъ. Ажь оденъ гôсть найшовъ нôжку шаранчѣ въ паштетѣ и тогды вже всѣ знали. Не знати, чи имъ то мило було. Може бути, що дожиємо часу, коли консервованй шаранчѣ въ пушкахъ будуть продавати по склепахъ, якъ найбôльшй присмаки. Все теперь можливе.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха за минувшй добы** числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 1 серпня до 12 год. въ полудне дня 2 серпня: Середна теплота була + 14·0° Ц., найвысша + 18·0° Ц вчера по полудни), найнизша + 11·7° Ц. въ ночи. Баромотеръ иде въ гору (766). Вѣтеръ буде захôдный, середный, середна теплота пôднесе ся до + 18·0° Ц., небо буде легко захмарене, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ дня 1 серпня:** пшениця 8·50 до 8·75; жито 6·50 до 6·75; ячмѣнь 5·50 до 6·25; овесъ 6·50 до 7·—; рѣпакъ —·— до —·—; горохъ 7·— до 10·—; вика —·— до —·—; насѣнє льняне 11·— до 12·—; бôбъ 9·— до 10·—, бобикъ 5.25 до 7·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 55·— до 70·—; бѣла 70·— до 80·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 24·— до 27·—; анижь 35·— до 36·—. кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль 80·— до 110·—; спірітусъ готовый 14·25 до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 2 серпня. Ґр. Кальнокій повернувъ зъ Летовиць.

Парижъ 2 серпня. Вѣсть, що бльокаду сіямского побережа знесено, єсть безосновна; знесенє наступить ажь тогды, коли згодить ся на жадану поруку. Сіямскій посолъ подавъ міністрови справъ заграничныхъ до вѣдомости, що Сіямъ пристає на жадану поруку въ справѣ переведеня ультіматумъ.

Берлинъ 2 серпня. Post довѣдує ся, що міністерство просвѣты лагодить меморіялъ въ справѣ науки польского языка и религіѣ; згадана ґазета додає, що згаданый меморіялъ буде служити за пôдставу до пôзнѣйшихъ нарадъ въ міністерствѣ.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5·26**	11·11	**7·36**	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11·11**	—	—
Пôдвол. Пôдвам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	**10·56**	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3·41	**8·01**
Белзця.	—	—	9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	**10·02**	**6·21**	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдвам.	2·34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновець	**10·10**	—	**7.11**	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	**1·08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Вôдъ дня 20 мая курсують що день ажь до вôдкликаня, поѣзды прогульковй до Брюховичь и Зимнои Воды. Вôдъѣздъ до Брюховичь о год. 3 мін. 50 пополудни; поворотъ о год. 8 мін. 57 вечеромъ. — Вôдъѣздъ до Зимнои Воды о год. 4 мін. 12 по полудни; поворотъ о год. 6 мін. 35 и о год. 9 мін. 40.

Числа товстй, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского; вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского (зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

р. и вступивъ на престолъ въ пятнацятôмъ роцѣ житя. Пôдчасъ его малолѣтности управлявъ державою князь Сомдечь Човъ Праґа Боромага Срі Суривонґре, що померъ пôдъ конець 1882 р. Теперѣшный король єсть сороковымъ володѣтелемъ Сіяму вôдъ часу заложеня старои резиденціѣ Аджутія (на пôвночи вôдъ Банґкокъ), котру побудовано въ 1350 р: Вôдъ того часу сидить на сіямскôмъ престолѣ четверта династія, а теперѣшный король єсть єѣ пятымъ представителемъ. Король Чуляльонкорнъ одержавъ знамените выхованє насамперед вôдъ Американця Леоновенса, а вôдтакъ вôдъ капітана Джона Буша, котрый єсть теперь управителемъ порту въ Банґкокъ. Вôнъ старавъ ся вже завчасу познакомити ся зъ европейскою цивілізацією и своє знанє ужити въ користь своихъ пôдданыхъ. Щобы пôзнати европейскій ладъ, ѣздивъ вôнъ кôлька разôвъ до анґлійскихъ мѣстъ портовыхъ, а именно до Сінґапуру, Піпанґа, Бомбаю и Калькуты. Першимъ наслѣдкомъ сихъ его подорожей було, що вôнъ знѣсъ въ краю невôльництво и скасувавъ старый звычай, пôсля котрого кождый чоловѣкъ мусѣвъ падати передъ нимъ лицемъ на землю. Въ 1880 р. навязавъ вôнъ вôдносины зъ державами европейскими, посылаючи королевôй анґлійскôй и нѣмецкому цѣсареви та президентови французскои републики окремыми посланниками велику ленту свого ордера бѣлого слоня. (Бѣлый слонь, якъ побачимо пôзнѣйше, грає въ сіямскôмъ житю и церемоніяхъ двôрскихъ велику ролю).

Забравшись до дальшои реформы въ своѣмъ краю, старавъ ся Чуляльонкорнъ головно пôдносити просвѣту. Въ Банґкокъ казавъ вôнъ выставити велику и красну якъ палату школу и вывѣнувавъ єѣ богато. Своихъ молодшихъ свякôвъ и сыновъ міністрôвъ та другихъ достойникôвъ державныхъ посылавъ вôнъ на свôй коштъ на науку до Европы. Такожь завѣвъ вôнъ въ Сіямѣ почты и телеґрафы зовсѣмъ на ладъ европейскій, спровадивши до нихъ на урядникôвъ головно Нѣмцѣвъ. Чуляльонкорнъ єсть дуже любленый въ краю и всѣ кажуть, що нѣякій доси король въ Сіямѣ не бувъ такъ добрый и справедливый якъ теперѣшный. То, що недавно тому розголосили були французскй и другй ґазеты, що мовь то король жиє въ великôй розпустѣ, що вôнъ не знає не то вже свого краю, але навѣть своєѣ столицѣ, то все єсть неправда и чиста лишь выдумка.

Дальше буде).

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадной провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечні.	4% пожичку пропінаційну галицку
5% листы гіпотечні преміовані.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечні безъ премія.	4½% пожичку угорской желѣзной дороги державной.
4½% листы Тов. кредитового земс.	4½% пожичку пропінаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскі Облигаціи индемнизаційні,
котрі то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякі вылъосовані, а вже платні мѣсцеві паперы цѣнні, якъ такожъ купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцеві лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поносить. 60

СТАРУ

житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручае

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

С. Спітцеръ у Вѣдни

поручае

Товары камѣнні и шамотові.

Плыты бѣлі и кольорові. – Насады комипкові. Комплетні уряджения для стаенъ и оборъ.

На жадане высылаемо катальоґи

заступники для **Галичины** и **Буковины**

Гамель и Файґель

у ЛЬВОВѢ, улиця Коперніка число 21.

Вельоципеды для хлопцѣвъ

вôдъ 10 до 28 зр.

МАШИНЫ ДО ШИТЯ

спроваджаю тôлько повными ваґонами и лише зъ найлѣпшихъ фабрикъ христіяньскихъ. Цѣна вôдъ 27 до 65 зр. ратами по 4 зр. мѣсячно.

Іосифъ Иваницкій

механикъ 85

Головный складъ:
Львôвъ, Готель Жоржа.
Филія: Краковъ, Ринокъ Ч. 25.

5-10 зр. денно

певного зарôбку безъ капіталу и ризіка даемо кождому хто схоче заняти ся розпродажею законно дозволеныхъ льосôвъ и державныхъ паперôвъ. Зголошения пôдъ „Lose“ a. d. **Annoncen-Exp. J. Danneberg, Wien I.,** Wollzeile 19. 77

Л. ЛѢТИНЬСКІЙ

Львôвъ, Коперніка 2.

ВСЯКУ ДЕСІНФЕКЦІЮ

en gros и en detail

Квасъ карболевый кристаличный и сирый

Вапно карболеве

Гисотъ-сѣрнистый вітріоль

поручае дуже дешево

Леопольдъ Лѣтиньскій

у Львовѣ, Коперніка 2. 89

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетові. — Каналові насады зъ патентовымъ замкненемъ.—Збôрники на воду.— Комплетні уряджения купелеві. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ такожъ руры ляні и ковані. — Помпы, фонтаны и и всякі арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Поручае ся 9

торговлю винъ ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.